

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΛΕΧΑΙΝΩΝ**

Παιδιά με αναπηρία δεμένα μέσα σε κλουβιά

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΛΥΒΙΩΤΟΥ

» **Στα όρια της** Κοινότητας Λεχαινών, δίπλα σε μονάδα της ΔΕΗ, σκουριασμένες κούνιες σε μια εγκαταλελειμμένη παιδική χαρά κάσκουν μπροστά από το Παράρτημα ΑμεΑ, ένα σύγχρονο κολαστήριο όπου ζουν 55 παιδιά με αναπηρία. Παιδιά πίσω από κλουβιά με λουκέτα, παιδιά κλεισμένα μέσα σε «soft rooms», «κελιά» με τεχνητό φωτισμό φτιαγμένα από πλέξιγκλας, τα περισσότερα καθλωμένα, με τα χέρια τους δεμένα με ιμάντες. Η σίτισή τους εξαρτάται κυρίως από χορηγίες ντόπιων, η τροφή πολτοποιείται και συχνά δίδεται με μπιμπερό, για λόγους ταχύτητας... Για την υπόθεση, που από πολλούς χαρακτηρίζεται ως το σύγχρονο «Κωσταλέξι», παραχώρησε συνέντευξη Τύπου χθες η Κίνηση Χειραφέτησης ΑμεΑ: Μηνενική Ανοχή, έπειτα από κατάληψη που πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο, προκειμένου να πιέσει για το οριστικό κλείσιμό του και τη μεταφορά των τροφίμων σε σύγχρονες δομές.

Υπενθυμίζεται ότι το θέμα βγήκε για πρώτη φορά στη δημοσιότητα το 2009, έπειτα από καταγγελίες νεαρής φοιτήτριας, η οποία εργάστηκε εκεί, εθελοντικά, για έξι μήνες. «Το νοσηλευτικό προσωπικό αδιαφορεί και βάζει την υπηρεσιακή στολή μόνο όταν πρόκειται να πραγματοποιηθεί κάποια επιθεώρηση από το υπουργείο Υγείας» ανέφερε χαρακτηριστικά η φοιτήτρια. Τον Απρίλιο του 2009, 23 άτομα είχαν οδηγηθεί στο Τριμελές Πλημμελειοδικείο της Αμαλιάδας ως υπαίτιοι για τον θάνατο 15χρονου ασθενή με νοστική στέρωση και επιληψία στις 10.5.2006.

Τηλεφωνικές οδηγίες για ψυχοφάρμακα και καθήλωσι

Το προσδόκιμο ζωής σε τέτοιες συνθήκες είναι χαμηλό εξαιτίας της χρόνιας χορήγησης ψυχοφαρμάκων, της καθήλωσης που ατροφεί τα σώματά τους, ενώ πολλά από αυτά τα παιδιά παθαίνουν πνευμονικό οίδημα και πεθαίνουν, όπως μας εξήγησε η κοινωνική ανθρωπολόγος και μέλος της Κίνησης Έρην Σαμικού. Η δομή είναι υποστελεχωμένη, με το ίδρυμα να αριθμεί επτά νοσηλευτές και είκοσι δύο σε θέσεις βοηθητικού προσωπικού. Σε κάθε βάρδια, υπάρχουν μόλις δύο νοσηλευτές, να προσπαθούν να εξυπηρετήσουν δύο ορόφους. Ψυχίατρος και παιδοψυχίατρος δραστηριοποιούνται για τη χορήγηση ψυχοφαρμάκων και δίνουν τις εντολές για την καθήλωσι των παιδιών, που εκτελούνται από το νοσηλευτικό προ-

Άμεση αποϊδρυματοποίηση απαιτεί η Κίνηση Χειραφέτησης ΑμεΑ

σωπικό. «Έχουν εξωτερική σχέση εργασίας με τη δομή», σημειώνει η κ. Σαμικού. «Επισκέπτονται κάποιες φορές τον χώρο, αλλά κατευθύνουν το νοσηλευτικό προσωπικό κυρίως τηλεφωνικά, ειδικά όταν υπάρχει έξαρση. Οι ίδιες γνωματεύουν για εγκλεισμό και μηχανική καθήλωσι». Για την εφαρμογή αυτής της απάνθρωπης πρακτικής σε ανήλικους ανθρώπους επιστρατεύεται η γνωστή δικαιολογία: αυτοτραυματίζονται. «Από αφηγήσεις προσωπικού ενημερωθήκαμε ότι με την υποστελέχωσι, η καθήλωσι και ο εγκλεισμός κατέστη αναπόφευκτη νόρμα», τονίζει και εξηγεί: «Το κυρίαρχο παιδοψυχιατρικό μοντέλο επινόησε τις πρακτικές αυτές που αποτυπώνουν την κυρίαρχη αντίληψη περί αναπηρίας. Εμείς διεκδικούμε τον ριζικό μετασχηματισμό του ιατρικοκεντρικού μοντέλου των ιδρυμάτων, με όρους σεβασμού, με πρώτο στόχο την αποϊδρυματοποίηση».

Αν. Κουζέλης: Ο βίος σε τέτοια ιδρύματα οδηγεί σε νοστική καθυστέρηση

«Στην ελληνική κουλτούρα, μας είναι πιο εύκολο να σκεπάζουμε ό,τι μας είναι δυσάρεστο. Είναι πιο εύκολο για έναν γονέα να αφήσει το παιδί του σε ίδρυμα, κατασκευάζοντας το ψευδές άλλοθι ότι 'εγώ ψάχνω για δουλειά, εκεί ξέρουν να το φροντίσουν'», μας λέει ο Ανδρέας Κουζέλης, συγγραφέας, κοινωνιολόγος και μέλος της Κίνησης. «Κατά λάθος είμαι κοινωνιολόγος», προσθέτει, εξιστορώντας το πώς και ο ίδιος θα μπορούσε να είχε καταλήξει σε ένα τέτοιο ίδρυμα. «Η συντριπτική πλειονότητα του κόσμου που βρίσκεται σε αυτά τα ιδρύματα υπό αυτές τις συνθήκες καταλήγουν να έχουν νοστική καθυστέρηση». Ιδιαίτερη μνεία έκανε και στον ρόλο της κοινωνίας, επισημαίνοντας ότι «είμαστε εθελοντές, αλληλέγγυοι, ό,τι μας βολεύει είμαστε. Κοινωνικά συνυπεύθυνοι δεν είμαστε».

Παίρνοντας τη σκυτάλη από τον κ. Κουζέλη, ο Μενέλαος Τσαούσης, υπεύθυνος του Κέντρου Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας των Παι-

Παιδί δεμένο με ιμάντες, μέσα σε «κλουβί»

δικών Χωριών SOS και μέλος του προγράμματος στάνταρ ποιότητας «Quality for Children», σημειώνει ότι «κάποια από τα παιδιά έχουν σταματήσει να μιλούν επειδή, απλώς, δεν τους μιλά κανείς, ατροφούν. Η εικόνα τους είναι εξαιρετικά άδικο σε σχέση με τη φύση της αναπηρίας τους. Μετά από μια τέτοια ιδρυματική παραμέλησι, είναι δύσκολη η αποκατάστασι των βλαβών που έχουν αποκτήσει. Πρόκειται για ένα δημόσιο, νόμιμο Κωσταλέξι. Τα παιδιά πρέπει να απομακρυνθούν άμεσα, να μεταφερθούν σε μεταβατικό κέντρο, με ψυχοθεραπευτές, λογοθεραπευτές κ.τ.λ. Να πάνε σε σύγχρονες, ανοιχτές δομές, σε μικρές μονάδες οικογενειακού τύπου», τονίζει.

Στην αναγκαιότητα της άμεσης απομάκρυνσης των κλουβιών αναφέρθηκε η εγκληματολόγος και νομικός Π. Παπανικολάου, σημειώνοντας ότι η απομάκρυνσι των παιδιών από το ίδρυμα θα μπορούσε να είναι μια χρονοβόρος, γραφειοκρατική διαδικασία. Επιπλέον, αναφέρθηκε και στη θεσμική αγκύλωσι που υπάρχει στο επίπεδο των δι-

καστικών συμπαράστασεων, αφού την εκπροσώπησι των παιδιών που είτε δεν έχουν γονείς είτε έχουν εγκαταλειφθεί από αυτούς, την αναλαμβάνει το ίδιο το ίδρυμα, κάτι που περιορίζει σημαντικά το δικαίωμα για προστασία των έννομων συμφερόντων τους.

Κατερίνα Θανοπούλου: Η αποϊδρυματοποίηση δεν απενοχοποιεί το κράτος

«Δεν υπάρχει θλίψη μέσα μου, μόνο τεράστια οργή», δήλωσε κατά τη διάρκεια της τοποθέτησής της η αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής Αττικής Κατερίνα Θανοπούλου. Υπογράμμισε δε ότι πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, σε πολιτικό επίπεδο για να υπάρξει μετεγκατάστασι των παιδιών. «Δεν γίνεται το 2015 να επανερχόμαστε σε μεθόδους καταστολής», επεσήμανε χαρακτηριστικά και σημείωσε ότι η «αποϊδρυματοποίηση δεν απενοχοποιεί το κράτος. Πρέπει ό,τι δημιουργηθεί να είναι πάντα δημόσιο, κρατικό και ο ρόλος των ιδιωτών να είναι συμπουρκικός και μόνον».